

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΗΛΕΙΑΣ
Δ/ΝΣΗ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΠΟΙΟΤΙΚΟΥ & ΦΥΤΟΪΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ**

Πύργος, 27/7/2012
Αριθ. πρωτ.: 187578/11464

Ταχ. Δ/ση: ΜΑΝΩΛΟΠΟΥΛΟΥ 31, Τ.Κ. 27 100, ΠΥΡΓΟΣ
Πληροφορίες: Γ. Μικεογλου, Β. Στέργιου
Τηλέφωνο: 2621360108, 60110
Fax: 2621360156
E-mail: u11212@minagric.gr

ΠΡΟΣ
ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ

**3^ο ΔΕΛΤΙΟ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΠΡΟΕΙΔΟΠΟΙΗΣΕΩΝ
ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗΣ ΦΥΤΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΣΤΗ ΒΑΜΒΑΚΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ
ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ (Π.Ε.) ΗΛΕΙΑΣ**

Η Διεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας & Κτηνιατρικής της Περιφερειακής Ενότητας Ηλείας, με το παρόν Δελτίο ενημερώνει τους βαμβακοκαλλιεργητές της για τις απαραίτητες ενέργειες στις οποίες πρέπει να προβούν για αποτελεσματική φυτοπροστασία των καλλιεργειών τους.

1. Στόχοι

- 1.1** Η υπηρεσία κάνει επιτόπιους ελέγχους με στόχο την ενημέρωσή σας για την αποτελεσματική φυτοπροστασία σε πραγματικό καλλιεργητικό χρόνο.
- 1.2** Το παρόν δελτίο αφορά το διάστημα από την ανθοφορία έως και την καρπόδεση του 50% των ανθέων.
- 1.3** Ο βαμβακοπαραγωγός απαιτείται να παρακολουθεί τακτικά τις καλλιέργειές του, κάθε 2-3 μέρες, έτσι ώστε σύμφωνα με τα πραγματικά δεδομένα, να εφαρμόζει τις καλλιεργητικές πρακτικές φυτοπροστασίας στο σωστό χρόνο.

2. Διαπιστώσεις

- 2.1** Οι βαμβακοκαλλιέργειες βρίσκονται στο στάδιο της ανθοφορίας και της καρπόδεσης των πρώτων καρυδιών. Το ύψος των φυτών κυμαίνεται από 50 έως 80 εκατοστά.
- 2.2** Οι συλλήψεις των φερομονικών παγίδων δεν είναι ανησυχητικές. Στην περιοχή του Κατσικαρίου και του Ανεμοχωρίου, όπου έχουν εγκατασταθεί οι φερομονικές παγίδες, το πράσινο σκουλήκι παρουσίασε μικρή αύξηση, ενώ το ρόδινο παρουσίασε αύξηση στη θέση μεταξύ Αγριδίου – Ανεμοχωρίου. Οι συλλήψεις αυτές καταδεικνύουν την έναρξη της δραστηριοποίησης της 2^{ης} γενεάς των εντόμων. Στις δειγματοληψίες που πραγματοποιήσαμε, μόνο στην περιοχή Αγριδίου – Ανεμοχωρίου βρέθηκαν 2 νεαρές προνύμφες του ρόδινου σκουληκιού. Η παρουσία αυτών των προνυμφών δεν συνιστά ψεκασμό αλλά τακτικούς ελέγχους.
- 2.3** Στα σημεία παρατήρησης, η παρουσία των **ωφέλιμων εντόμων** είναι ιδιαίτερα **σημαντική**.
- 2.4** Πέραν των ελέγχων για το πράσινο και ρόδινο σκουλήκι, πρέπει να ελέγχεται και η παρουσία άλλων εντομολογικών εχθρών, όπως: αλευρώδεις, αφίδες, θρίπες, τετράνυχτοι. Στην περιοχή του Κατσικαρίου και του Αγριδίου – Ανεμοχωρίου διαπιστώθηκαν οι παραπάνω εντομολογικοί εχθροί αλλά όχι σε επίπεδα διενέργειας ψεκασμών.
- 2.5** Επίσης ελάχιστα ήταν τα χτένια που ήταν πεσμένα στην περιοχή του Ανεμοχωρίου και δεν ήταν από προσβολή. Να τονίσουμε ότι σε αυτή τη φάση η απώλεια των χτενιών είναι αναστρέψιμη γιατί αντικαθίστανται από νέα.

3. Συστάσεις – καλλιεργητικές πρακτικές

- 3.1** Συνεχής επιδίωξη των βαμβακοκαλλιεργητών πρέπει να είναι η οργάνωση της αυτοάμυνας των καλλιεργειών τους. Η ισορροπημένη ανάπτυξη των βλαστικών και καρποφόρων οργάνων επιτυγχάνεται με την αναγκαία ποσότητα νερού άρδευσης, κατά δόση, και στη συχνότητα που απαιτείται. Η μη ισορροπημένη εξέλιξη των οργάνων οδηγεί στη δημιουργία ανώριμων φυτικών ιστών, φυτά με υπερβολική βλάστηση, συνεχείς εκπτώξεις νέων βλαστών και χτενιών. Οι συνθήκες αυτές είναι ιδανικές για προσβολές από το πράσινο σκουλήκι.

Για την προληπτική αυτοάμυνα των βαμβακοφύτων συνιστάται η χρήση ρυθμιστών ανάπτυξης με εγκεκριμένα σκευάσματα που περιέχουν τη δραστική ουσία *meriquat chloride* σε δύο εφαρμογές, ως εξής: η 1^η εφαρμογή τις επόμενες μέρες – τέλος Ιουλίου, και η 2^η εφαρμογή 15 μέρες μετά την 1^η εφαρμογή, σύμφωνα με τις ενδεικνυόμενες δοσολογίες. Η εφαρμογή των ρυθμιστών έχει ως αποτέλεσμα τη μείωση της κατά ύψος βλάστησης, την ωρίμανση των φυτικών ιστών και οργάνων, το φύλλωμα αποκτά βαθύ πράσινο χρωματισμό και παρεμποδίζει την προσέλευση επιβλαβών οργανισμών και κυρίως του πράσινου σκουληκιού, για το διάστημα δράσης του ρυθμιστή περίπου 15 μέρες.

3.2 Από τις ανωτέρω διαπιστώσεις, τις συλλήψεις των ακμαίων (πεταλούδων) και τις δειγματοληψίες δεν συνιστώνται ψεκασμοί κατά του πράσινου και του ρόδινου σκουληκιού.

Τα **ωφέλιμα έντομα** (χρυσώπες, αράχνες, πασχαλιτσες κ.α.) είναι σε ικανοποιητικούς πληθυσμούς.

3.3 Οι βαμβακοκαλλιεργητές πρέπει να επιθεωρούν τις καλλιέργειές τους επισταμένως κάθε 2-3 μέρες, για τη διαπίστωση ύπαρξης ή όχι προσβολών από το πράσινο και το ρόδινο σκουλήκι. Αναλυτικότερα:

Για το πράσινο σκουλήκι:

Στις βαμβακοφυτείες που βρίσκονται στο στάδιο των χτενιών, της ανθοφορίας και μέχρι την πτώση των ανθέων και την έναρξη της καρπόδεσης, συνιστάται να προβαίνουμε σε ψεκασμό **μόνο** όταν διαπιστωθούν πάνω από **έξι (6) έως οκτώ (8) νεαρές προνύμφες, μήκους μέχρι ένα (1) εκατοστό κατά μέσο όρο (κ.μ.ο.) ανά 100 φυτά ή μία (1) νεαρή προνύμφη κ.μ.ο.** στα φυτά **ενός (1) μέτρου επί της γραμμής.**

Ενώ για τις βαμβακοφυτείες που βρίσκονται στο στάδιο της καρπόδεσης και μετά, το κατώτατο όριο επέμβασης, μειώνεται και συνιστάται ψεκασμός όταν διαπιστωθούν **τέσσερις (4) νεαρές προνύμφες, μήκους μέχρι ένα (1) εκατοστό κ.μ.ο. στα 100 φυτά ή μία (1) νεαρή προνύμφη κ.μ.ο.** στα φυτά **ενάμιση (1,5) μέτρου επί της γραμμής**

Για το ρόδινο σκουλήκι:

Στις βαμβακοφυτείες που βρίσκονται ακόμη στο στάδιο ανθοφορίας, συνιστάται να προβαίνουμε σε ψεκασμό **μόνο** όταν διαπιστωθεί **προσβολή 20%** στα άνθη (εμφάνιση μορφής ροζέτας), από τουλάχιστον πέντε αντιπροσωπευτικά σημεία της καλλιέργειας.

Ενώ για τις βαμβακοφυτείες που βρίσκονται στο στάδιο της καρποφορίας, το κατώτατο όριο επέμβασης είναι η εύρεση **πέντε έως οκτώ (5-8) προνύμφες κ.μ.ο.** στο εσωτερικό 100 **νεαρών καρυδιών** ηλικίας δύο (2) εβδομάδων, διασχίζοντας την καλλιέργεια διαγώνια.

3.4 Άλλοι εντομολογικοί εχθροί που μπορούν να προκαλέσουν πρόβλημα στις βαμβακοκαλλιέργειες, είναι οι παρακάτω, αναφέροντας τα κατώτατα όρια επέμβασης:

Αλευρώδεις: κατώτατο όριο επέμβασης είναι όταν διαπιστωθούν 200 άτομα κ.μ.ο. ανά 100 φύλλα.

Αφίδες: κατώτατο όριο επέμβασης είναι όταν διαπιστωθούν 25 άτομα κ.μ.ο. ανά φύλλο σε δείγμα 100 φύλλων.

Τετράνυχος: κατώτατο όριο επέμβασης είναι όταν στη δειγματοληψία εμφανίζεται τετράνυχος κ.μ.ο. στο 30-50% των φύλλων του δείγματος.

Θρίπας: από την εμφάνιση των χτενιών και μετά, δεν συνιστάται επέμβαση κατά των θριπών σε ανεπτυγμένα φυτά, διότι δεν προκαλείται ζημιά και επιπλέον δρουν ως ωφέλιμα καθώς η προνύμφη τους τρώει τα αυγά των τετρανύχων.

4. Φυτοπροστατευτικά προϊόντα

4.1 Στην περίπτωση που χρειαστεί να προβείτε σε ψεκασμό, χρησιμοποιείτε μόνο εγκεκριμένα σκευάσματα, δίνοντας έμφαση στη χρήση εκλεκτικών εντομοκτόνων, βιολογικών σκευασμάτων (*Bacillus thuringiensis & spinosad*), σκευασμάτων με δραστική ουσία *diflubenzuron* που παρεμβαίνει στην ανάπτυξη του εντόμου καθώς και σκευασμάτων με δραστική ουσία *emamectin*, ακολουθώντας πιστά τις οδηγίες της ετικέτας τους. Επιπρόσθετα για το ρόδινο σκουλήκι συστήνεται η τοποθέτηση εξατμιστήρων φερομόνης (gossyplure), που παρεμποδίζει τη σύζευξη.

Οι εγκεκριμένες δραστικές ουσίες για την καταπολέμηση του πράσινου σκουληκιού στο βαμβάκι είναι: *bacillus thuringiensis var.kurstaki* (ABTS-351), *bacillus thuringiensis var.kurstaki* (EG-2348), *bacillus thuringiensis var.kurstaki* (GC-91), *bacillus thuringiensis var.kurstaki* (PB-54), *bacillus thuringiensis var.kurstaki* (SA-11), *beta-cyfluthrin*, *chlorpyrifos*, *chlorpyrifos-methyl*, *cyfluthrin*, *deltamethrin*, *diflubenzuron*, *emamectin*, *esfenvalerate*, *lambda-cyhalothrin*, *spinosad*, *tau-fluvalinate*, *zeta-cypermethrin*.

Και οι εγκεκριμένες δραστικές ουσίες για την καταπολέμηση του ρόδινου σκουληκιού στο βαμβάκι είναι: *bacillus thuringiensis var.aizawai*, *bacillus thuringiensis var.kurstaki* (ABTS-351), *bacillus thuringiensis var.kurstaki* (EG-2348), *bacillus thuringiensis var.kurstaki* (GC-91), *bacillus thuringiensis var.kurstaki* (PB-54),

bacillus thuringiensis var.kurstaki (SA-11), beta-cyfluthrin, chlorpyrifos, chlorpyrifos-methyl, cyfluthrin, deltamethrin, esfenvalerate, gossyplure, lambda cyhalothrin, tau-fluvalinate, zeta-cypermethrin.

Οι βαμβακοπαραγωγοί, χρήστες είναι αποκλειστικά και μόνο υπεύθυνοι, για την τελική απόφαση επιλογής, της συγκεκριμένης κάθε φορά φυτοπροστατευτικής επέμβασης στις συνθήκες της καλλιέργειάς των, των φυτοπροστατευτικών προϊόντων που θα επιλέξουν και του τρόπου και χρόνου χρησιμοποίησης αυτών, καθώς και παντός χειρισμού επί της καλλιέργειάς των.

Για περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να απευθύνεστε στην Υπηρεσία μας και στα τηλέφωνα 26213260110 & 108.

Η Διευθύντρια
Αγροτικής Οικονομίας & Κτηνιατρικής

Σπυροπούλου Παναγιώτα

ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ:

1. Υπουργείο Αγρ. Ανάπτυξης & Τροφίμων
Γεν. Δ/νση Φυτ. Παραγωγής
Δ/νση Προστασίας Φυτ. Παραγωγής
Συγγρού 150 Αθήνα
(e-mail: syg055@minagric.gr)
2. Περιφερειακό Κέντρο Π. Φ. & Π.Ε. Αχαΐας
Πανεπιστημίου 334,
Τ.Κ. 26443 Πάτρα
(e-mail: pkpfpatr@otenet.gr)
3. Δήμος Πύργου
(φαξ: 26213-62642)
(Με την παράκληση να αναρτηθεί το ΔΓΠ σε χώρους επαγγελματικών, κοινωνικών και ψυχαγωγικών συναθροίσεων των βαμβακοκαλλιεργητών)
4. Δήμος Ανδρίτσαινας – Κρεστένων
(φαξ: 26250-23666)
(Με την παράκληση να αναρτηθεί το ΔΓΠ σε χώρους επαγγελματικών, κοινωνικών και ψυχαγωγικών συναθροίσεων των βαμβακοκαλλιεργητών)
5. ΕΑΣ Ηλείας - Ολυμπίας
(φαξ: 26210-35712)
(Με την παράκληση να ενημερωθούν οι βαμβακοκαλλιεργητές επί των σχετικών διαπιστώσεων και συστάσεων του ΔΓΠ)
6. Καταστήματα Εμπορίας φηπ
(e-mail τους)
(Με την παράκληση να ενημερωθούν οι βαμβακοκαλλιεργητές επί των σχετικών διαπιστώσεων και συστάσεων του ΔΓΠ)
7. Γραφείο Τύπου Π.Ε. Ηλείας